

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 23. september 2026

Sak 2026/351 - Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF) - org.nr. 971 272 600 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlem Joachim Amundsen Trana og varamedlem Sveinung Aas

Sakens bakgrunn

- (1) Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF) (heretter «klager») søkte 7. juli 2025 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2024. Søknaden gjaldt et søknadsbeløp på 836 988 kroner etter forenklet modell.
- (2) Lotteritilsynet avslo søknaden 16. desember 2025, med den begrunnelse at klager ikke har dokumentert at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten. I vedtaket vises det til at foreningen verken har medlemskontingent eller mottatt gaver, og at frivillig arbeid utført av egne ansatte utenfor betalt arbeidstid, ikke kan regnes som frivillig innsats. Lotteritilsynet viste også til at foreningen fremstår som ikke-demokratisk og/eller lukket, ved at styret i organisasjonen indirekte kontrollerer styrets sammensetning.
- (3) Klager, representert av BDO Advokater AS, påklaget vedtaket 16. januar 2026. Det vises til at den frivillige innsatsen primært utøves av egne ansatte som jobber gratis utover egen arbeidstid. Klager anfører at dette kan sammenlignes med ansatte i eksempelvis Røde Kors som etter arbeidstid i organisasjonen deltar i det frivillige søk- og redningsarbeidet. At den frivillige innsatsen i all hovedsak ytes av ansatte, må sees i sammenheng med at flere av foreningens aktiviteter krever omfattende kunnskap og grundig opplæring. Klager er likevel avhengig av frivillig ulønnet innsats fra blant annet de ansatte for å kunne opprettholde aktiviteten i et slikt omfang foreningen ønsker og faktisk har gjort. Det ble ikke utbetalt noen overtidsgodtgjørelse til de ansatte for arbeidet utover ordinær arbeidstid i 2024.
- (4) Klager viser til at foreningen har flere aktiviteter hvor frivillig innsats er betydelig. I tillegg til den ulønnede innsatsen som utføres av egne ansatte utover ordinær arbeidstid, bistår tidligere brukere av klagers tjenester som tolker når organisasjonen ikke selv har den nødvendige språkkompetansen. Det frivillige arbeidet i foreningen utføres gjennom hele året, ved alle avdelingene og av en rekke ulike personer. Klager estimerer at den frivillige innsatsen utgjør fire årsverk, og omtrent 20 prosent av organisasjonens totale aktivitet.
- (5) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen og sakens dokumenter med innstilling 17. februar 2026 til Lotterinemnda for behandling, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 33.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Vestre Strømkaien 13
5008 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (6) Klager sendte ved brev 26. februar 2026 merknader til Lotteritilsynets innstilling til Lotterinemnda. Klager anfører at ikke er rettslige holdepunkter for at kravet til frivillig innsats ikke kan oppfylles gjennom gratis arbeidsinnsats utført av de samme personene som er ansatt i organisasjonen, og at de ansattes ulønnede innsats utenfor ordinær arbeidstid må godkjennes som frivillig innsats. Det vises også til at Lotteritilsynet har lagt til grunn en strengere forståelse av frivillig innsats enn både Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) og kommunene, som har frivillig innsats som kriterium ved tildeling av midler til foreningen. Både Bufdir og IMDi har ansett at ulønnet arbeid utført av organisasjonens ansatte på fritiden inngår som frivillig arbeid.
- (7) Når det gjelder Lotteritilsynets uttalelser om at foreningen fremstår som lukket eller ikke-demokratisk, vises det til at dette bygger på en uriktig forståelse av vedtektene. Klager anfører at et avslag på søknaden på dette grunnlaget er strengere enn det som kan utledes av tidligere praksis. At organisasjonen ikke har medlemmer, innebærer ikke i seg selv at foreningen er lukket eller ikke-demokratisk. Klager viser også til at det heller ikke er riktig at styret står for ansettelser og derfor har kontroll på hvordan styret er sammensatt. I vedtektene § 13 står det at organisasjonsleder er ansvarlig for nyansettelser. Organisasjonsleder er ikke, og kan ikke være, en del av styret. Det vises for øvrig til klagen og merknadene i sin helhet.

Det rettslige grunnlaget

- (8) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften). Forskriften er nå opphevet, men var gjeldende for søknadsrunden 2025.
- (9) Formålet med kompensasjonsordningen er å fremme frivillig aktivitet, og ordningen skal kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester, jf. forskriften § 1.
- (10) Etter forskriften § 5 femte ledd må søkere kunne dokumentere at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten det søkes om kompensasjon for. Det fremgår videre av bestemmelsen at gratis arbeidsinnsats, medlemskontingent og gaver likestilles når det gjelder kravet til frivillig innsats. Gratis styreinnsats tilfredsstiller ikke kravet til frivillig innsats alene. Det må ikke være for tett knytning mellom kontingent, gaver eller gratis arbeidsinnsats og gjenytelser.
- (11) Lotterinemnda kan prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd. Etter forvaltningsloven § 34 siste ledd kan Lotterinemnda treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til Lotteritilsynet for helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (12) Selvhjelp for innvandrere og flyktnings (SEIF) klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 16. desember 2025 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2024.
- (13) Vurderingen av om frivillig innsats er en «viktig del av virksomheten», jf. forskriften § 5 femte ledd, er skjønnsmessig, hvor det blant annet kan legges vekt på forholdet mellom lønnet og ulønnet arbeid, og om søkeren har regelmessig aktivitet hvor frivillig innsats er

en sentral del av virksomheten. Dette er lagt til grunn i gjeldende praksis, og er forskriftsfestet i forskrift 18. desember 2025 nr. 2719 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner § 5 andre ledd, som vil gjelde fra og med søknadsrunden 2026. Som frivillig innsats likestilles gratis arbeidsinnsats, medlemskontingent og gaver, jf. forskriften § 5 femte ledd andre setning. For at gratis arbeidsinnsats, kontingent og gaver skal regnes som frivillig innsats, må det ikke være for tett knytning til gjenytelser, jf. forskriften § 5 siste setning.

- (14) Det følger av klagers vedtekter § 1 at foreningens formål er å gi informasjon, veiledning, støtte og henvise til rette instans, til personer med innvandrere og flyktningbakgrunn, uansett nasjonalitet, religion, politisk overbevisning, kjønnsidentitet og legning.
- (15) Klager har ikke mottatt gaver i løpet av 2024. Organisasjonen har ingen medlemmer, og derfor heller ikke inntekter fra medlemskontingent. Klager kan likevel ha tilstrekkelig frivillig innsats, dersom gratis arbeidsinnsats utgjør en viktig del av virksomheten, og det ikke er for tett knytning mellom innsatsen og gjenytelser.
- (16) Klager har opplyst at foreningen ikke har egne frivillige, og at den frivillige innsatsen blir utført av organisasjonens faste ansatte og tidligere brukere av tjenestene. Bakgrunnen for dette er at flere av foreningens aktiviteter krever omfattende kunnskap og grundig opplæring. Det er også opplyst at de ansatte jobber gratis utover ordinær arbeidstid, og har ikke mottatt overtidsgodtgjørelse i 2024. I klagen er det oppgitt at organisasjonen i 2024 hadde 24 ansatte som til sammen utgjorde omtrent 17,5 årsverk. De ansatte bistår i tillegg med arbeid ut over ordinær arbeidstid.
- (17) Av innsatsen som de ansatte utfører utover ordinær arbeidstid, vises det blant annet til prosjektet «LOS – La oss snakke», som er en telefon- og chattetjeneste som er åpen alle dager i året mellom klokken 08.00 til 24.00. Utover kontortiden mellom 09.00 til 16.00 og i helgene, blir tjenesten betjent av medarbeidere i en turnusordning. I klagers søknad om midler fra IMDi er det oppgitt at foreningen forutsetter at kveld- og turnusordningen blir utført med en betydelig andel frivillig innsats. Ved klagers avdeling i Trondheim er en av de ansatte i organisasjonen til stede på lavterskeltilbudet «Ungdomstorget» i egen fritid en gang i uken mellom 16.00 til 18.00. De ansatte ved klagers øvrige avdelinger, deltar i tillegg på ulike møter og samlinger utenfor ordinær arbeidstid når organisasjonen blir invitert til ulike arrangement. I tillegg til de ansattes innsats utover ordinær arbeidstid, er det mange tidligere brukere av klagers tjenester som bistår som tolker når foreningen ikke selv har den nødvendige språkkompetansen. Klager estimerer at denne innsatsen samlet sett utgjør fire årsverk, og omtrent 20 prosent av organisasjonens totale aktivitet.
- (18) Lotterinemnda vurderer at organisasjonen har en betydelig større andel lønnet innsats enn ulønnet innsats. Klager har valgt å organisere aktivitetene og tilbudene på en slik måte at foreningen er avhengig av at de ansatte utfører arbeid utover ordinær arbeidstid for å kunne opprettholde aktivitetene i et slikt omfang foreningen faktisk har gjort. Oppgavene det er vist til at de ansatte utfører utover ordinær arbeidstid, fremstår primært å være de samme oppgavene som inngår i de ansattes lønnede stilling og arbeidsforhold. Utførelsen av oppgavene forutsetter også omfattende kunnskap og grundig opplæring, og det er derfor ikke mulig å benytte eksterne frivillige. Selv om de ansattes innsats utover ordinær arbeidstid også er motivert av et engasjement for arbeidet, fremstår det som at denne innsatsen er en integrert del av den enkelte ansattes lønnede stilling og arbeidsforhold. Nemnda kan ikke se at de ansattes innsats utover ordinær arbeidstid kan anses som frivillig innsats i forskriftens forstand. Slik denne saken er opplyst, fremstår det dermed

som at klagers hovedvirksomhet, som er å gi informasjon, veiledning, støtte eller lignende til personer med innvandrere og flyktningbakgrunn, nærmest utelukkende utføres av lønnede ansatte.

- (19) Lotterinemnda legger etter dette til grunn at det ikke er dokumentert at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten, jf. forskriften § 5 femte ledd.
- (20) Klager har anført at Lotteritilsynet tolker vilkåret om frivillig innsats strengere enn både Bufdir og IMDi, som også krever at en organisasjon har frivillig innsats som en vesentlig del av virksomheten for å motta tilskudd. Ved vurderingen av om søkerne oppfyller vilkårene for å motta merverdiavgiftskompensasjon, må Lotterinemnda forholde seg til gjeldende forskrift og tilgjengelige rettskilder til denne. At organisasjonen er blitt vurdert å oppfylle et krav til frivillig innsats av Bufdir og IMDi etter annet regelverk, har i denne sammenheng ikke betydning for vurderingen av om vilkårene i forskriften er oppfylt.
- (21) Lotterinemnda finner ikke grunn til å vurdere om foreningen er lukket eller ikke-demokratisk, ettersom det uansett ikke er dokumentert at frivillig innsats er en viktig del av klagers virksomhet, jf. forskriften § 5 femte ledd.

Konklusjon

- (22) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur